

B I L T E N

NATO/PfP Trust Fund program

Za pomoć prekobrojnom osoblju u Bosni i Hercegovini

Bilten broj 16 - Maj 2009.

Sadržaj:

- 1 Pregled/statistički pokazatelji
- 2 Priče s terena
- 3 U fokusu: obuka
- 4 Poruka iz Ministarstva odbrane/obrane

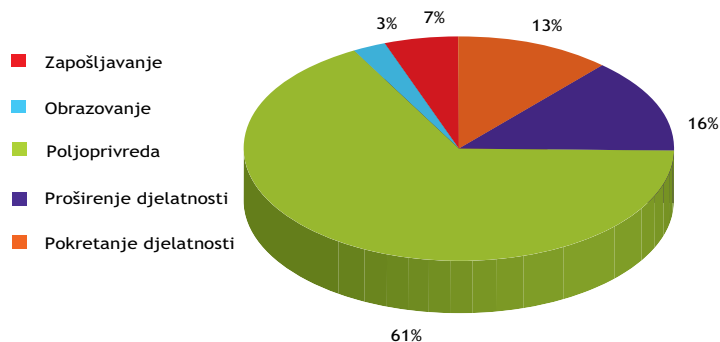
NATO/PfP Trust Fund osnovele su države članice NATO saveza i drugi donatori kako bi se pomoglo Bosni i Hercegovini u procesu reintegracije prekobrojnog vojnog osoblja i službenika Ministarstva odbrane BiH, nastalog u procesu reforme odbrane.

Cilj projekta NATO/PfP Trust Fund je dati doprinos ukupnim nastojanjima Bosne i Hercegovine da održi mir i stabilnost, da njeguje ekonomski oporavak, da smanji nezaposlenost i generiše prihode, na taj način što će omogućiti lakšu reintegraciju u civilni život onim licima koja su otpuštena u procesu reforme odbrane u 2006., 2007., kao i licima otpuštenim 2004. godine.

Međunarodna organizacija za migracije (IOM) ima iskustvo širom svijeta (uključujući implementaciju projekta "Tranzicijske pomoći demobilisanim vojnicima" (TADS) u periodu između 2002. i 2006.) u pružanju asistencije vojnom osoblju koje je otpušteno u procesu reforme odbrane kroz zaposlenja, uspostavljanje i razvoj malih i srednjih preduzeća, pokretanje poljoprivredne aktivnosti, te pružanje stručne i poslovne obuke. Ova iskustva su doprinijela da IOM postane agencija za implementaciju projekta NATO/PfP Trust Fund za Bosnu i Hercegovinu.

Korisnici i projekti NATO Trust Fund programa

Do 30. aprila 2009. godine Međunarodna organizacija za migracije (IOM) je registrovala 2,894 osobe koje su proglašene prekobrojnim osobljem u Ministarstvu odbrane/obrane. Od ukupnog broja registrovanih korisnika njih 2,594 je prekobrojno osoblje iz 2004. godine, a 300 iz 2007. godine. Skica 1 prikazuje vrstu asistencije zatraženu od osoba koje su proglašene prekobrojnim nakon savjetovanja sa osobljem NATO Trust Fund programa. Podaci se odnose na odobrene projekte. Od ukupnog broja od 2,565 korisnika kojima su odobreni projekti, do kraja ovog perioda izvještavanja konkretna asistencija je pružena za 2,105 osoba koje su proglašene prekobrojnim. Šezdeset jedan posto projekata su iz oblasti poljoprivrede, preko jedne četvrtine su projekti otpočinjanja nepoljoprivrednih djelatnosti i proširenja postojećih, 7% su projekti iz oblasti zapošljavanja i 3% iz oblasti edukacije.

Skica 1

DIREKTNA ASISTENCIJA

IOM je kontaktirao 2,781 osobu koje su proglašene prekobrojnim od strane Ministarstva odbrane/obrane i zatražio je od njih da predaju odgovarajuću dokumentaciju vezanu za njihova reintegracijska očekivanja. Od početka projekta terensko osoblje NATO Trust Fund-a je pripremlilo 2,635 prijedloga projekata, od kojih je odobreno 2,565 projekata za pružanje konkretne asistencije. Do sada je pružena asistencija za 2,105 korisnika.

Podnešene prijave	2,894
Podnešeni prijedlozi projekata	2,635
Odobreni prijedlozi projekata	2,565

NATO/PfP Trust Fund Program - priče sa terena

Regionalna kancelarija Mostar

Poljoprivreda

Milan je raseljeno lice iz Sarajeva, koji sada živi u iznajmljenom stanu u Gacku sa svojom majkom; Vladimir živi u porodičnoj kući sa svojim roditeljima, nezaposlenom suprugom i dvoje djece; Vesna također živi u Gacku. Razvedena je i živi sa sinom koji ima 22 godine. Milan, Vladimir i Vesna proizvode mlijeko za otkupnu stanicu u Plani, opština Bileća. Oni iznajmljuju štalu za svoju stoku i mjesečno plaćaju rentu u iznosu od 360 KM. Pored ovoga, oni proizvode povrće namijenjeno prodaji na zelenim pijacama, mini marketima i obdaništima. S obzirom da nisu posjedovali poljoprivrednu mehanizaciju oni su tražili da im NTF obezbjedi moto-kultivator. U januaru 2008. godine dobili su moto-kultivator snage 10 KS sa priključcima. Od tada oni djeluju kao tim i udružili su svoje napore i resurse. Zajedno su povećali proizvodnju povrća, voća i stočne hrane za 30%. Povećanje proizvodnje stočne hrane je imalo direktan i pozitivan efekat na povećanje proizvodnje mlijeka za 20%. S ciljem nastavljanja unaprijeđenja proizvodnje ove tri osobe koje su proglašene prekobrojnim kadrom su učestvovala na nekoliko obuka koje je organizovao NTF, uključujući obuke o uzgoju stoke, proizvodnji povrća na otvorenom i proizvodnji voća.

Regionalna kancelarija Banja-Luka

Pokretanje biznisa

Aleksandra je 2004. godine otpuštena iz vojne službe. Ona živi sa suprugom i dvoje djece u opštini Prijedor. S obzirom da je bila nezaposlena Aleksandra je odlučila pokrenuti biznis. Otvorila je servis koji pruža usluge čišćenja. U julu 2008. godine uz podršku NTF-a dobila je opremu za čišćenje koja joj je bila neophodna za početak posla. Ona sada pruža usluge čišćenja za dva kafea i dubinski čisti tepihe i sjedišta automobila, čime zarađuje oko 500 KM mjesečno. Aleksandra je pohađala dvije obuke koje je organizovao NTF pod nazivom „Misliti i djelovati kao preduzetnik“ i „Pravljenje biznis plana“. Na obje ove obuke ona je pokazala zavidne rezultate i dobila je nagradu za razvijanje najboljeg koncepta biznis plana. Kao nagradu je dobila dodatnu asistenciju, od koje joj je kupljen usisivač za dubinsko čišćenje. Dobijanjem ove nove opreme ona očekuje da će povećati broj mušterija i povećati svoja mjesečna primanja na 650 KM.

Regionalna kancelarija Sarajevo

Pokretanje biznisa

Sretko, koji živi u Bijeljini, je licencirani fudbalski sudija koji pored ovog posla sa svoja dva sina farba linije na fudbalskim terenima, kosi travnjake i održava fudbalske terene za pet lokalnih klubova koji se takmiče u regionalnoj ligi grupa sjever-istok. Pored ovoga, on pruža usluge pranja dresova i ostale opreme. Kosilica, mašina za označavanje terena i mašina za pranje veša su obezbjeđeni od strane NTF-a. Sretko ima nove ideje za proširenje i diferenciranje svojih usluga. Tokom obuke koja se održala u Bijeljini došao je do ideje da s obzirom na planove izgradnje novih stadiona u Banja Luci, a vjerovatno i u Doboju i Brčkom, počne sa uzgojem travnjaka za terene. Ovo bi mu omogućilo da zajedno sa svojim sinovima pruža puni lanac usluga i proizvoda svojim klijentima-od uzgoja travnjaka, do njihovog postavljanja i održavanja. Sretko je već pronašao odgovarajuću zemlju na kojoj se mogu uzgajati travnjaci, istražio je šta je potrebno od opreme i mehanizacije i u kontaktu je sa predavačima koji su držali obuku iz pravljenja biznis planova, a koji će mu pomoći da napravi svoj prijedlog plana koji će podnijeti komercijalnim bankama radi dobijanja kredita.

U FOKUSU: AKTIVNOSTI OBUKE

Svi korisnici predstavljeni u pričama o uspjehu u ovom izdanju su učestvovali u aktivnostima obuke koju je sponzorisao NTF. Početkom septembra 2008. godine NTF je u opštinama širom BiH počeo organizovanje različitih radionica za osobe koje su proglašene prekobrojnima, kako bi se osnažila pružena asistencija i kako bi se povećala održivost projekata iz oblasti biznisa i poljoprivrede koje su pokrenuli osobe koje su proglašene prekobrojnima. Osoblje IOM-a i, kada je to bilo moguće, predstavnici Ministarstva odbrane/ obrane su prisustvovali obuci kako bi pratili izvršenje obuka, kao i prisustvo i učestvovanje osoba koje su proglašene prekobrojnima.

Obuke obuhvataju širok spektar tema iz oblasti biznisa i poljoprivrede, uključujući pravljenje biznis planova, marketing, upravljanje farmom i kooperativama, kao i veliki broj raznovrsnih obuka iz oblasti poljoprivrede. Do sada je 649 osoba koje su proglašene prekobrojnima učestvovalo na organizovanim obukama. NTF je u procesu planiranja dodatnih aktivnosti za ovo ljeto. Osobe koje su proglašene prekobrojnima imaju veoma pozitivan stav o ovim obukama i percipiraju ih kao korisne i inovativne. Učesnici naročito vrednuju informacije koje su im dali predavači o potencijalnim kreditnim linijama i subvencijama organa vlasti za njihove biznise ili poljoprivredne aktivnosti. Učesnici su između ostalog izjavili: "Ovakve vrste seminara su veoma potrebne" i "Radionice koje su organizovane su izuzetne, ohrabrujuće i predstvljaju inspiraciju za nove ideje i proširivanje vidika".

Obuke iz oblasti biznisa

Sve obuke iz oblasti biznisa traju dva ili tri dana. Osobe koje su proglašene prekobrojnima slušaju predavanja i učestvuju u grupnim vježbama i diskusijama. Predavači objašnjavaju različite aspekte finansiranja biznisa, marketinga i poslovanja. Svaki učesnik obuke napravi osnovni biznis ili marketing plan za novu poslovnu ideju ili za njegovu/njenu postojeću djelatnost. Predavači također daju informacije o osnovnim zakonskim regulativama za mala preduzeća i predstavljaju mogućnosti za finansiranje djelatnosti na lokalnom nivou.

Osobe koje su proglašene prekobrojnima, a koje pohađaju obuke se bave različitim biznisima. Navest ćemo neke od njih: građevinarstvo, krojenje, auto praonice, radionice za opravak automobila i poljoprivredni biznis. Neke od ovih osoba uz pomoć IOM-a upravo počinju svoje biznise, dok su drugiiskusni preduzetnici sa razrađenim biznisom kao što su slastičarne ili štamparije. Do sada je 330 osoba koje su proglašene prekobrojnima učestvovalo na obukama iz oblasti biznisa.

Obuka iz oblasti poljoprivrede

NTF također radi sa organizacijama koje se bave obukom kako bi se organizovale obuke iz oblasti poljoprivrede. Ove obuke obuhvataju teoretska predavanja i obuku na terenu iz oblasti zadrugarstva, upravljanja farmom, uzgoja stoke, proizvodnje voća, proizvodnje povrća u staklenicima i optimiziranje upotrebe poljoprivredne mehanizacije. Do sada je 319 osoba koje su proglašene prekobrojnima učestvovalo u obukama iz oblasti poljoprivrede.

Obuka iz oblasti proizvodnje voća u Mostaru

Obuka iz oblasti pravljenja biznis planova u Bijeljini

Novosti iz Odsjeka za podršku tranzicije

Program tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala "Perspektiva", koji je pripremio Sektor za upravljanje personalom - Odsjek za tranziciju personala, odobren je u mjesecu aprilu tekuće godine od strane Ministra odbrane BiH.

Svrha Programa „Perspektiva” je definiranje mjera i aktivnosti koje realiziraju institucije odbrane BiH u saradnji sa svim nivoima vlasti u tranziciji i zbrinjavanju otpuštenog personala, odnosno operacionalizacija Politike tranzicije i zbrinjavanja personala MO i OS BiH.

Program tranzicije i zbrinjavanja personala predstavlja dio socijalnog programa kojim se rješavaju problemi pripadnika institucija odbrane BiH koji će biti otpušteni zbog neproduženja ugovora o profesionalnoj

vojnoj službi zbog godina starosti potrebnih za profesionalnu vojnu službu, definiranih članom 101. Zakona o službi u OS BiH, ili koji će se pojaviti kao prekobrojni kao posljedica eventualnog donošenja odluke o reorganizaciji Oružanih snaga i reformi sistema odbrane.

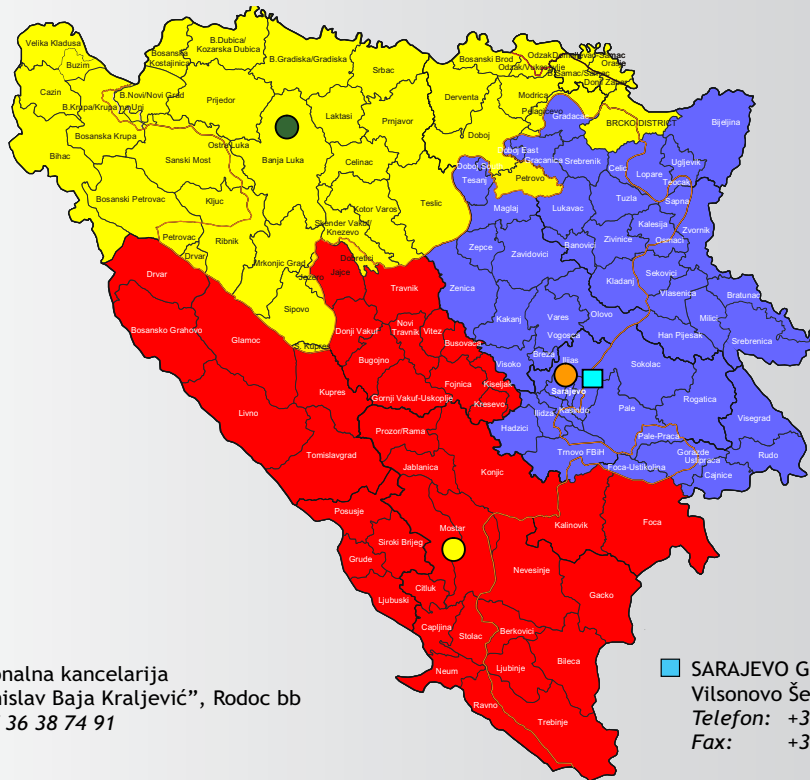
Ministarstvo odbrane BiH preduzima mjere i aktivnosti u cilju pripreme za implamentaciju Programa „Perspektiva” u 2010. godini (uspostava tri regionalna tranzicijska centra, provođenje informativne kampanje, analiza personala koji će biti otpušten, izrada okvirnog budžeta 2010.-2012. godine za potrebe tranzicije i zbrinjavanja personala, definisanje mogućih oblika saradnje i pomoći organa i institucija svih nivoa vlasti u tranziciji, edukacija tranzicijskog osoblja i tako dalje).

Donors Countries

BANJA LUKA Regionalna kancelarija
Kasarna "Kozara", Carice Marije bb
Telefon: +387 51 37 19 84

RAJLOVAC Regionalna kancelarija
Kasarna "Rajlovac", Safeta Zajke bb
Telefon: +387 33 76 68 65 (ext. 3008)

MOSTAR Regionalna kancelarija
Kasarna "Stanislav Baja Kraljević", Rodoc bb
Telefon: +387 36 38 74 91

SARAJEVO Glavna kancelarija
Wilsonovo Šetalište 10
Telefon: +387 33 64 81 37
Fax: +387 33 64 82 02

Vodeće zemlje donatori

Za više informacija o NATO/PfP Trust Fund programu posjetite gore navedene regionalne kancelarije.

Radno vrijeme: ponedjeljak - petak, 8:30-16:00

IOM Mission in Bosnia and Herzegovina, Office in Sarajevo

Vilsonovo Šetalište 10, 71000 Sarajevo

Phone: +387 33 64 81 37

Fax: +387 33 64 82 02

E-mail: missionsarajevo@iom.int

Web: www.iom.ba